

המספר בשבחו של חברו צריך לברכו בעין ובלב טוב

תא חזי, האי מאן דאמר שבחא דחבריה, דבנוי, או דממוניה, בעי לברכא ליה, ולאודאה עליה ברקאן, מנלן, ממשא, דכתיב (דברים א') והנכם היום ככוכבי השמים לרוב, לבתר מה פתיב, יהו"ה אלה"י אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים וגו', תרין ברקאן הוו, חד, יהו"ה אלה"י אבותיכם וגו', הא חד, לבתר ויברך אתכם כאשר דבר לכם, לאודאה עליהו ברקאן על ברקאן.

ואי איהו מני שבחא דחבריה ולא אודי עליה ברקאן, הוא נתפס בקדמיתא מלעילא, ואי איהו מברך ליה, הוא מתברך מלעילא.

ויברכתא בעי לברכא לה בעינא טבא, ולא בעינא בישא, ובכלא בעי קדשא בריך הוא רחימותא דלבא.

מתוק מדבש

במגן הברכות, מנלן מנין לנו דבר זה, ואמר ממשא, דכתיב והנכם היום ככוכבי השמים לרוב, לבתר מה פתיב ומה כתוב אחר כך יהו"ה אלה"י אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דיבר לכם, הנה תרין ברקאן הוו שתי ברכות היו כאן, חד יהו"ה אלה"י אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים, הא חד הרי ברכה אחת, לבתר אחר כך אמר להם ויברך אתכם כאשר דבר לכם דהיינו לאודאה עליהו ברקאן על ברקאן להודות עליהם ברכות על ברכות, והם שני דברים, אחד לברך אותם, והשני, הודאה על הברכות, (והרמ"ז מפרש שאלת "לאודאה" פירושו לרוק ולהשליך עליהם ברכות).

ואי איהו מני שבחא דחבריה ואם הוא מונה שבחו של חברו, ולא אודי עליה ברקאן ואינו מברך אותו ומודה על הברכות, הוא נתפס בקדמיתא מלעילא הוא נתפס תחילה מלמעלה, דהיינו שניזק מחמתו, כי על ידי שמזכיר שבח חברו גורם להזכיר למעלה עונותיו, וגורם שתשלוט בו עין הרע, ומעורר עליו דינים, לכן נחשב כמוסר דין על חברו שהוא נענש תחלה (כמנואל זמס' ז"ק דף ג' ע"א), אבל ואי איהו מברך ליה אם הוא מברך אותו ומודה על ברכותיו, אז מייחד הימין והשמאל עליו לטובה, לכן הוא מתברך מלעילא הוא מתברך מלמעלה תחילה.

ויברכתא בעי לברכא לה בעינא טבא ואת הברכה צריך לברך אותה בעין טובה, דהיינו שיחפוז

אתמעטו פרוצופין נתמעטו הפרצופים העליונים, עד שבחינות התפארת ומלכות ירדו למטה ונתמעטה קומתם מאד ממה שהיו בתחילה בהיותם למעלה, וכן הוריד בחטאו את עולמות בריאה יצירה עשיה לעולמות הפירוד ששם אין בחינת אצילות, ולכן וחקמתא אסתלקת מניה חכמת האצילות נסתלקה ממנו, ולא הוה מסתפל אלא במלי דגופיה ולא היה מסתכל יותר אלא בדברים הנוגעים לצרכי גופו.

(דף ק"ו ע"א, ובביאורינו כרך יב עמ' א-ג)

המספר בשבחו של חברו צריך לברכו בעין ובלב טוב

תא חזי, האי מאן דאמר שבחא דחבריה בא וראה, מי שמספר שבחו של חברו, כגון שהוא חכם גדול ויפה תואר ואיש מוצלח וכדומה, דבנוי או שאומר שיש לו הרבה בנים טובים, או דממוניה או שיש לו ממון הרבה ועשירות, בעי לברכא ליה צריך לברכו מצד החסד שבימין, ולאודאה עליה ברקאן ולהודות על הברכות מצד ההוד שבשמאל, להורות שהשמאל גם כן תודה על הברכות, (ולכן כמוז כמה פעמים נרכות והולאות יחד, וכן מקנו נצרכת המזון, נצרכה ראשונה, הן את העולם כולו "נצמד", ונצרכה שניה, פיקנו "נודה" לך, שהוא נהוד), כי הנה טרם שימנה האדם שבח חברו, הוא מתקיים בשלו, וחילו והונו פורה משורשו העליון, ואין כח בחיצוניים להאחז בו, וכשזה מספר בשבחו, מעורר את החיצוניים להתקנאות בו ולהמעטו, ואין תקנה אלא

וְמֵאֵן דְּמִבְרַךְ לְחִבְרִיהָ בְּעֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיבְרַךְ לִיה בְּעֵינָא טָבָא בְּלָפָא טָבָא, מֵאֵן דְּמִבְרַךְ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמְּה דְּבַעֵי עֵינָא טָבָא וְלָפָא טָבָא וְרַחֲמֵימוּתָא דְּלָפָא, בְּגִין כֶּן (שם ו ה) וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וְגו'.

המתמיד בתורה בקול מכניע את שונאיו לפניו

אִישׁ עַל דְּגָלוֹ בְּאוֹתוֹת לְבֵית אָבוֹתָם יַחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו', רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח (ישעיה סו י) שְׁמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְגִילוּ בָּהּ כָּל אַהֲבֵיהָ וְגו', פְּמָה חֲבִיבָה אֹרִייתָא קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא בְּכָל אֲתַר דְּמַלִּי דְּאֹרִייתָא אֲשַׁתְּמַעוּ, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל חֲיִילִין דִּילֵיהָ, כְּלָהּוּ צִייתִין לְמַלּוּלֵיהָ, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתֵי לְדִירָא עֲמִיהָ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שמות כ כא) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַפִּיר אֶת שְׁמִי וְגו', וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּשֻׁנְאֵי נְפְלִין קָמִיהָ, וְהָא אֹקְמוּהָ.

תָּא חֲזִי, פְּקוּדֵי אֹרִייתָא עֲלָאִין אֵינּוֹן לְעֵילָא, אֲתֵי בַר נָשׁ וְעָבִיד פְּקוּדָא חֲדָא, הֵהוּא פְּקוּדָא

מתוק מדבש

פֶּתַח לפרש מה שכתוב שְׁמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְגִילוּ בָּהּ כָּל אַהֲבֵיהָ פִירוּשׁ כֹּל מִי שֶׁאֵהָב אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְתֵאב לְרֵאוּתָהּ, וְהַקְדִּים בְּשִׁבְחָהּ שֶׁל תּוֹרָה, וְאָמַר פְּמָה חֲבִיבָה אֹרִייתָא קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כִּמְה חֲבִיבָה וְאֵהוּבָה הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקַּב"ה, דְּהָא בְּכָל אֲתַר דְּמַלִּי דְּאֹרִייתָא אֲשַׁתְּמַעוּ כִּי בְּכָל מָקוֹם שֶׁדַּבְּרִי תּוֹרָה נִשְׁמָעִים, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל חֲיִילִין דִּילֵיהָ, כְּלָהּוּ צִייתִין לְמַלּוּלֵיהָ הַקַּב"ה וְכֹל הַצְּבָאוֹת שֶׁלוֹ, כּוֹלֵם מִקְשִׁיבִים לְדַבְּרֵיהּ, וְלֹא זֶה בְּלַבַּד שֶׁשׁוֹמְעִים תּוֹרָתוֹ לְמַעַלָּה בְּמָקוֹמָם, אֲלֵא וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתֵי לְדִירָא עֲמִיהָ הַקַּב"ה בֹּא לְדוֹר עֲמוֹ לְמַטָּה, אַחַר שֶׁהַתְּמִיד מַעֲט בְּקוֹל תּוֹרָתוֹ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב זֶהוּ שֶׁכְּתוּב בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַפִּיר אֶת שְׁמִי וְגו' שְׁמִי הֵינִי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא כּוֹלָה שְׁמוֹתֵיהּ שֶׁל הַקַּב"ה, אִז אֲבוּא אֵלֶיךָ וּבְרַכְתִּיךָ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּשֻׁנְאֵי נְפְלִין קָמִיהָ וְלֹא עוֹד אֲלֵא שְׁוֹנְאֵי שֶׁהֵם הַקְּלִיפּוֹת וְהַחֲיִצּוֹנִים נוֹפְלִים לִפְנֵיהּ, כִּי יֵשׁ בּוֹ כַּח לְהַכְנִיעַם וְלְהַכְרִיתָם בְּכַח הַתּוֹרָה שְׁלוֹמֵד, בְּסוּד זְמִירוֹת וְאוֹר הַתּוֹרָה, וְהָא אֹקְמוּהָ וְהִרִי כִּבְר בִּיאוֹר כֵּן הַחֲבָרִים.

תָּא חֲזִי, פְּקוּדֵי אֹרִייתָא עֲלָאִין אֵינּוֹן לְעֵילָא בֵּא וְרֵאָה הַרְמ"ח מִצּוֹת עֲשִׂין שְׁבַתוֹרָה עֲלִיוֹנוֹת הֵם לְמַעַלָּה, כִּי הֵם מוֹשְׁרֵשׁוֹת בְּמַלְכוּת [בְּשִׁכְנֵיהָ], אֲתֵי בַר נָשׁ וְעָבִיד פְּקוּדָא חֲדָא אִם בֵּא אָדָם וַעֲשֵׂה מִצְוָה אַחַת, הֵהוּא פְּקוּדָא קִיִּמָּא קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִצְוָה הֵהוּא

בְּרִיבּוּי הוֹן חֲבָרוֹ, כְּדִי לְהַעֲבִיר מִחֲבָרוֹ הַעֵין הַרַע שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְלֹא בְּעֵינָא בִישָׂא וְלֹא בַעֵין רַעָה, שְׁמַצְטַעַר אִם יֵשׁ לְחֲבָרוֹ יוֹתֵר מִמָּה שִׁישׁ לוֹ, כִּי זֶה גּוֹרֵמַת לְקַלְלָה רַח"ל, וְכִבְלָא בְּעֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רַחֲמֵימוּתָא דְּלָפָא וּבְכָל דְּבַר בֵּין בְּסִיפּוֹר שְׁבַח רַעָהוּ, וּבֵין בְּרַכָּה שִׁיבְרַכְהוּ אַחֵר כֶּן, רוּצָה הַקַּב"ה שִׁיבְרַכּוּ מֵאַהֲבַת הַלֵּב וּבִנְפֶשׁ חַפְּצִיזָה לֹא מִן הַשְּׁפָה וְלַחוּץ.

וְמֵאֵן דְּמִבְרַךְ לְחִבְרִיהָ וְמֵה מִי שֶׁמְבָרַךְ אֶת חֲבָרוֹ, בְּעֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיבְרַךְ לִיה בְּעֵינָא טָבָא בְּלָפָא טָבָא, רוּצָה הַקַּב"ה שִׁיבְרַךְ אוֹתוֹ בַעֵין טוֹבָה וּבְלֵב טוֹב, מֵאֵן דְּמִבְרַךְ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל אַחַת פְּמָה וְכַמְּה דְּבַעֵי עֵינָא טָבָא וְלָפָא טָבָא וְרַחֲמֵימוּתָא דְּלָפָא כֹּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁמְבָרַךְ לְהַקַּב"ה בּוֹדָאֵי שְׁצִירִךְ לְבָרַךְ בַעֵין טוֹבָה וּבְלֵב טוֹב וּבֵאֵהֱבַת הַלֵּב, הִרִי זֶה כֹּלֵל גְּדוֹל בְּכָל הַבְּרִכוֹת שֶׁמְבָרְכִים לְהַקַּב"ה שֶׁלֹּא יְכוּיִן בְּשִׁבִיל עֲצָמוֹ, אֲלֵא שִׁיתְבְּרַכּוּ הַמְּאוֹרוֹת הַעֲלִיוֹנִים, בְּגִין כֶּן וּבְשִׁבִיל זֶה כְּתוּב וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ, פִּירוּשׁוֹ שֶׁתְּבָרַכּוּ מֵאַהֲבַת הַלֵּב וּבִנְפֶשׁ חַפְּצִיזָה. (דף קיז ע"ב, וּבִבְיָאוּרֵינוּ כֶּרֶךְ יב ע"ב ח - ט)

המתמיד בתורה בקול מכניע את שונאיו לפניו

אִישׁ עַל דְּגָלוֹ בְּאוֹתוֹת לְבֵית אָבוֹתָם יַחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' כְּדִי לְפַרְשׁ פְּסוּק זֶה, רַבִּי אֶלְעָזָר

קַיִמָא קַמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִתְעַטְרָא קַמִיָּה, וְאָמַר פְּלַנְיָא עֲבַד לִי, וּמִן פְּלַנְיָא אָנָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתַעַר לִיָּה לְעִילָא, פְּגוּנָא דְּאִיהוּ אֲתַעַר לִיָּה לְתַתָּא, הֵכִי נְמִי אֲתַעַר לְעִילָא, וְעֲבִיד שְׁלָמָא לְעִילָא וְתַתָּא, פְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (ישעיה כו ה) אוּ יַחְזֵק בְּמַעוּזֵי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי לְעִילָא, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי לְתַתָּא, זַפְּאָה חוּלְקִיָּה דְּהִהוּא בְּר נָשׁ דְּעֲבִיד פְּקוּדֵי אוּרִייתָא.

שְׁמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְגו', בְּגִין דְּחֻדְוָה לָא אֲשַׁתְּכַח, אֲלָא בּוּזְמָנָא דְּיִשְׂרָאֵל קַיִמִי בְּאַרְעָא קַדִישָׁא [וכו'], וּכְדִין הוּא חֻדְוָתָא דְּכָלָא, חֻדְוָתָא דְּעִילָא וְתַתָּא.

מתוק מדבש

דמלכות [דשכינה] לצורך היחוד, ומפרש יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, לְעִילָא היינו למעלה ביסוד דו"א [דתפארת], שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי לְתַתָּא היינו למטה ביסוד דמלכות, זַפְּאָה חוּלְקִיָּה דְּהִהוּא בְּר נָשׁ דְּעֲבִיד פְּקוּדֵי אוּרִייתָא אשרי חלקו של זה האדם שעושה ומקיים מצות התורה.

וחזור לפרש את הפסוק שהתחיל בו, כי לכן כתוב שְׁמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וגילו בה כל אוהביה, בְּגִין דְּחֻדְוָה לָא אֲשַׁתְּכַח אֲלָא בּוּזְמָנָא דְּיִשְׂרָאֵל קַיִמִי בְּאַרְעָא קַדִישָׁא לפי שלא נמצאת שמחה אלא בזמן שישראל נמצאים בארץ הקדושה, מפני שעיקר המצות תלויות בארץ [וכו'], וּכְדִין הוּא חֻדְוָתָא דְּכָלָא ואז יש שמחת הכל, דהיינו חֻדְוָתָא דְּעִילָא וְתַתָּא שמחה של מעלה ושל מטה. (דף קיה ע"א, וכביאורינו כרך יב עמ' יד - טו)

עומדת לפני הקב"ה, כמאמר חז"ל (נמס' סנות) עשה מצוה אחת קנה לו פרקליט אחד, וּמִתְעַטְרָא קַמִיָּה ומתעטרת לפניו על ידי האור הנמשך לנשמתו, וְאָמַר פְּלַנְיָא עֲבַד לִי, וּמִן פְּלַנְיָא אָנָּא ואומרת איש פלוני עשה אותי, ומן איש פלוני אני, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתַעַר לִיָּה לְעִילָא לפי שהוא עורר אותה למעלה, כי פְּגוּנָא דְּאִיהוּ אֲתַעַר לִיָּה לְתַתָּא, הֵכִי נְמִי אֲתַעַר לְעִילָא כעין שהוא עורר אותה למטה על ידי קיום המצוה, כמו כן היא מתעוררת למעלה בשורשה, וְעֲבִיד שְׁלָמָא לְעִילָא וְתַתָּא ועושה שלום למעלה ולמטה, כלומר שגורם התעוררות היסוד דו"א [דתפארת] ליחוד העליון, פְּמָה דְּאִתְּ אָמַר כמו שנאמר אוּ יַחְזֵק בְּמַעוּזֵי פירוש אם יחזק בתורה הנקראת עוז, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי אז יעורר את היסוד דו"א [דתפארת] הנקרא שלום, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי וגם יעורר את היסוד

שבח דא שירתא

גם דע לימוד הזוהר על כולה מועיל להשגה, כי דבריו הרמים לבד מאירים פני האדם ונותנים כח וחיל לנשמת האדם העוסק, ובהיפוך חלילה מאן דמתפרש מיניה כאלו פורש מכולא, כי כן דרשו עליו בימיו מאן דמתפרש מרבי שמעון כאלו מתפרש מכולא, "והשתא אף על פי שהוא אינו כאן, כבודו יש כאן", ודבריו הקדושים צריכים אנו ללמוד, ועל ידם אולי יזכה להשיג דבר מה, כי אם לא יועיל כולו יועיל מקצתו, כי הקליפה אי אפשר להסיר בפעם אחת כי מעט מעט אגרשנו. (טהרת הקודש הקדמון, עמ' קנ"ו)

פרשת במדבר תשע"ט

לקבלת העלון מידי שבוע יש לשלוח אימייל בכתובת 3022233@gmail.com

ד

הזוהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט ביש
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף
צבי בערגער
[cm 16.5/11.5]

פורמט רגיל [cm 24/17]

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
[cm 17/12]

www.matokmidvash.com

02-50-222-33

מוקד הזמנות:

מבצע
ד"ג בעומר